

Teknik & Plan

Tønder Kommune

Toftlund, 09.12.2021

Denne skrivelse skal ses i forlængelse af en samtale med Thomas Nielsen for nylig, som var en opfølgning på en tidligere samtale med medarbejder ved jer. Sagen vedr. en anmodning om fornyelse af tidligere givet landzone tilladelse – Sags id 01.03.03-P19-80-15 vedr. *Landzonetilladelse til opførelse af solenergianlæg på Vestermarksvej 7, Toftlund.*

Der er ikke vedlagt bilag, men der henvises til bilag, der er anvendt ved tidligere sagsbehandling.

At tidsrammen blev overskredet dengang, havde årsag i forskellige tekniske og økonomiske forhold.

Samtalen for kort tid siden, var en opfølgning af en samtale i foråret, hvor jeg havde en samtale med en anden medarbejder ved jer, som jeg blev henvist til, om samme emne.

Vedkommende gav den gang udtryk for, at hvis der ikke var ændringer i forhold til grundlaget for tilsagnet, så ville vedkommende mene, at hvis det blev lagt ud i en ny høring, og der ikke kom indsigelser, så burde der kunne udstedes en ny landzonetilladelse overordnet set, men da det politiske grundlag for nuværende ikke var på plads, ville der ikke kunne sættes en ny høring i gang.

Af samtalen med Thomas Nielsen forstod jeg, at beslutningsgrundlaget for administrationen stadig ikke var på plads – og dog til dels, for der var blevet udarbejdet nogle politiske retnings linjer, som administrationen skulle bruge til at vurdere de indkomne forslag på baggrund af – give dem karakter i forhold til den politiske beslutning.

Thomas Nielsen gav endvidere udtryk for usikkerhed om, - at om en tidligere landzonetilladelse ville give lettere adgang til en ny landzone tilladelse i den politiske proces, -- fordi der tidligere var blevet vurderet positivt, at det var et mindre anlæg opført i tilknytning til ejendommens driftsbygninger, er det ikke givet, at politikerne ville lægge samme til grund, som administrationen tidligere havde gjort.

Men samtidig udtrykte han håb om, at der kom ansøgning om små anlæg, som f.eks. vores eller mindre, for at man derved kunne finde frem til en grænse for administrations afgørelser og de politiske afgørelser.

I den sammenhæng nævnte han, at der forelå 3 – 4 henvendelser af små anlæg – anlæggene gik vistnok fra 0,5 ha op til vores med ca. 2,1 ha – hvor så politikerne ville lægge grænsen for en administrativ eller en politisk afgørelse, som måske også kunne være grænsen for landzonetilladelser, var svært at forud se.

Jeg mener også, han gav udtryk for, at de mindre anlæg måske typisk var private anlæg, som måske typisk har udgangspunkt i et ønske om egen produktion, eller hvor det meste bruges af ansøger.

Med til dels udgangspunkt i ovenstående, vil jeg bevæge mig ind på baggrunden for vores ansøgning og overvejelser vedr. denne.

Jeg er ikke klar over, hvordan ansøgning skal foreligge, kun at den anbefales at forholde sig til det politiske oplæg.

Ud fra det han har tilsendt mig, består denne såkaldte guidelines af 10 punkter + 1 til bedømmelse.

Det vil være svært for mig kronologisk, at forholde mig til de enkelte punkter. Derfor vil jeg lade sagsbehandleren om, at vurdere i forhold til de enkelte punkter, i det efterfølgende.

Den overordnede plan vedr. opførelse af et solenergianlæg på ca. 2,1 ha. er, at det på sigt skal erstatte ældre møllers energi produktion, med mere tidssvarende, da nuværende produktion på ældre møller sandsynligvis ikke kan erstattes af nyere.

Møllerne det drejer sig om, er 5 møller af det tidligere møllelaug, **Gelså Møllelaug I/S** og en nyere privat mølle.

Møllelauget blev oprettet i 1987 og dækkede de daværende 3 kommuner, Gram, Vojens og Nørre Rangstrup. Det at møllerne blev etableret i de 3 kommuner, havde udgangspunkt i daværende lovgivning for erhvervelse af medlemskab i møllelauget.

Møllelaugets møller var/er alle rejst på lejet grund, 2 i daværende Gram Kommune, 1 i daværende Vojens Kommune og 2 i daværende Nørre Rangstrup Kommune. Møllerne er rejst i perioden 1987 – 1990 og er på 160 – 180 kw..

I 1997 etableredes en 600 kw. mølle på en udstykket matrikel, på egen grund, som privat mølle.

Da møllelauget i 2002 ønskede at afvikle, blev disse 5 møller købt af undertegnede, som så havde ejerskab til 6 møller.

I dag ejes disse møller af et familieejet selskab, **Nextam ApS** og drives af dette selskab. Selskabet ejes af undertegnede 3 børn og er hjemmehørende i Tønder Kommune. Driften i selskabsform er led i et generationsskifte, hvor sønnen i dag har overtaget ejendommen og driver møllerne sammen med 2 søstre i selskabsform.

Da der sandsynligvis ikke kan rejses tidssvarende udskiftnings møller for bestående møller i fremtiden, så var det jo en nær tanke, at flytte produktions kapaciteten over i et solcelleanlæg på egen grund. Den installerede effekt på møllerne er 1480 kw.. På solcelleanlægget vil den blive ca. 2100 kw. med nyeste type paneler.

Den årlige produktion på møllerne er ca. 2,3 mill. kwh. og vil blive ca. 1,6 – 1,7 mill. kwh. på solceller, -- for nuværende sælges strømmen til det frie marked. Hvad fremtiden byder på i forhold til afsætning af produktion og oprindelsesgarantier, ligger lidt i det uvisse.

Omkring ejerforhold, så var der mulighed for at tegne medlemskab i møllelauget, ved at blive medlem af møllen, som lå i den respektive kommune man boede. Der var kun en af nuværende naboer, som i en periode var medlem. Ved købet i 2002 var der ingen lokale naboer, som ejede parter i det købte.

I forhold til ejerforhold angående solceller, så er det hensigten, at det er Nextam ApS der ejer og driver anlægget i tråd med driften af møllerne. Det er hensigten, at Nextam Aps lejer det udlagte areal af arealets ejer, som er Kim Matzen, på en langtids aftale og efterfølgende står for opførelse og drift af anlæg.

Det, at stille ejerskab til rådighed for naboer og andre, er fravalgt – begrundelse for dette er, at det er et mindre anlæg, som på sigt skal erstatte produktionen fra ældre vindmøller, som er privat ejet i form af et selskab, som har hjemsted i Tønder Kommune.

Til at underbygge denne beslutning, var der sonderinger ved naboer i forbindelse med ansøgning om tidligere søgte tilladelse, om de havde interesse for et ejerforhold – det var der ikke.

I forbindelse med nuværende overvejelser, angående at gensøge tidligere givet landzonetilladelse, som beskrevet i Sags id: 01.03.03-P19-80-15, har der være ført drøftelser med net selskabet N-1, omkring muligheder for kobling på nettet.

Ud fra drøftelserne, tegner der sig et billede af en ændret mulighed i forhold til tidligere,-- nemlig at solanlægget kan blive tilkoblet som et hybridanlæg under eksisterende kapacitet med den aftale, at sidst tilsluttede, nemlig solanlægget, stopper produktionen når produktionen overskrider nettets tilladelse, hvilket iflg. N-1 erfaringsmæssig sker ret sjældent.

Denne måde at udnytte bestående kapacitet er ikke gældende regler for nuværende, men er så langt fremme i udformning, at sandsynligheden for, at de vil blive gældende er ret stor, da de lægger sig op ad gældende regler vedrørende oprettelse af nye hybridanlæg for sol og vind.

Baggrunden for at anlægge hybridanlæg er, at udnytte etablerede net bedst muligt, hvilket jo også gør sig gældende her, da møller og tænkte solanlæg ligger inden for en lille km. Krydspunktet for aftag af strøm kommer til at ligge ca. 400 m. fra solanlægget, så det kan ikke gøres meget bedre iflg. N-1.

Da etablering af net forbindelse kan medføre væsentlige omkostninger, vejer det normalt ret tungt i et budget, men med den skitserede evt. mulighed fra N-1, vil det ikke være net tilslutning, der "dræber" projektet.

Men også det, at kunne etablere som et hybridanlæg, vil jo gøre, at nedtagning af møller vil kunne foregå ud fra en økonomisk overvejelse, hvis ikke andre forhold melder sig, herunder tvungen nedtagning i forbindelse med etablering af nye projekter.

Arealet, som ønskes anvendt, ligger i tilknytning til ejendommens driftsbygninger. Arealet er ikke direkte lavbundsjord, men dele af det kan kategoriseres som lavbundsjord – ca. 50 % --, men dyrkes intensivt i dag, under hensyntagen til de fysiske forhold.

I forhold til indpasning i landskabet så er det hensigten, at følge de tiltag, som er beskrevet i tidligere givne tilladelse herunder hegn og beplantning. Omkring plantedække, så er det meningen at have et, som er så naturligt som muligt – evt. afgræsset af får, eller plejet ved afklipping/brakpudning, da væksten skal holdes under niveau af panelers nederste kant, da det ellers vil begrænse produktionen. **Bordets højde bør overvejes sat i en højde, så man undgår pleje, så naturen får mulighed for at passe sig selv.**

Som ved møller, er der kun ved anlæg af anlægget der er tilknyttet en del personer. Når først anlægget er sat i drift, vil der kun være behov for tilsyn og evt. service, som ved møller. Typisk vil det være en, der er tilknyttet ejer, som udfører tilsyn med anlægget. Der vil decideret ikke være behov for person ansat til at føre tilsyn, hertil er anlægget alt for lille – tilsyn med anlægget vil under normale forhold måske andrage et kvarter hver dag, for at varetage kontrollen med driften. Er der behov for decideret servicering vil person

fra ejerkredsen i mange tilfælde kunne håndtere dette, da vedkommende er elektriker og maskinmester uddannet, men ellers vil det være et servicefirma, der varetager dette, lig med møller.

I forhold til at opfylde den politiske strategi og visionsplan, så tilgodeser solcelleanlægget til fulde de politiske versioner, efter vores opfattelse – det er lokalt forankret, indtægterne håndteres i kommunens regi og den miljømæssige side kan positivt bidrage til Tønder Kommunes fordel.

Efter vores opfattelse, så er oprettelse af sådan et mindre anlæg bedre til at kunne indpasse sig i et naturligt sammenhæng med landbrugsejendommenes bygninger – det vil bedre opfattes som en naturlig del, end de store anlæg og derfor måske bedre kunne accepteres af lokalbefolkning.

En anden stor fordel er, at mindre anlæg bedre kan indgå i de lokale elnet og give et bedre forhold for forsyningselskabets rentabilitet, fordi der ikke skal laves nye investeringer i forstærkninger med videre, -- tværtimod, de vil være glade for den ekstra mængde, der løber igennem bestående net, hvilket overordnet set vil kunne nedbringe nettarif, da større mængde strøm er lig med større indtægt på samme investering.

Størrelsen på ansøgte anlæg er i en størrelses orden, som vi selv kan håndtere finansielt uden at skulle opdele ejerforholdet, hvilket i større anlæg vil være vanskeligt, hvorfor disse også typisk oprettes og sælges videre til pensionskasser m.m., hvor så typisk afkastet sendes ud af kommunen, efter at en mindre del er blevet "udloddet" efter aftalte vilkår. Det er efter vores opfattelse det direkte modsatte af, hvad vi vil praktisere, for i vores tilfælde vil overskuddet blive beskattet her i kommunen og derved komme borgerne i kommunen til gode – kort sagt, det er lokalt forankret.

Vi har ikke med i vores beskrivelse, at vi vil lave div. puljer og støtteordninger, da vi for det første ikke har en størrelse som modsvarer den administrative udgift hertil, men væsentligst, vores overskud af driften går direkte gennem ejerselskabet til beskatning i ejerkommunen – Tønder Kommune --, så det er hele kommunen, der får gavn af vores investering indirekte økonomisk og direkte på kommunens miljøkonto.

Afslutningsvis vil jeg påpege, at med anmodningen om forlængelse af tidligere givet landzonetilladelse synes der at være flere positive forhold, der peger i retning af en bedre udnyttelse af stedlige forhold i forbindelse med et repower projekt, da der tegner sig en mulighed for, at oprette det nye anlæg som et hybrid anlæg. En hybrid løsning gør det muligt, at møllerne får lov til at "dø" naturligt, til gavn for alle.

Anmodningen om fornyelse af tidligere givet landzonetilladelse fremsendes på vegne af ejer af ejendom, hvor anlægget skal være, Kim Matzen og familie selskabet Nextam Aps, hvor jeg er direktør.

Venlig hilsen

Anders Matzen

Teknik & Plan

Tønder Kommune

Toftlund, 09.02.2022

Hej Thomas

Tak for samtalen i mandags vedr. vores ansøgte solcelleanlæg, herunder særligt en drøftelse omkring uddybende tilføjelser angående aftag af strøm herunder måske ny lovgivnings muligheder og dybere begrundelser vedr. ejerforhold.

Måned for måned viser der sig nye eventuelle muligheder, men også krav vi forbrugere har at agere i.

I denne sammenhæng tænkes der særligt i retning af grønne tiltag – noget man for 3 – 4 mdr. siden ikke lagde så meget i, er blevet en nødvendighed at tage stilling til –.

Efterfølgende vil jeg supplere og uddybe tidligere fremsendte, jvnf. vores samtale:

Af tidligere fremsendte fremgår, at naboer til anlægget er blevet spurgt dengang om de var interesseret i et medejerskab – det var de ikke -- , men da der er sket en del politisk siden, herunder særligt de grønne tiltag, med krav og pålæg, som berører landbrug m.m., har det siden seneste ansøgning givet grund til en lidt mere nuancerede holdning, med hensyn til muligheder.

Dette kom til udtryk, da jeg orienterede dem om, at vi igen arbejdede med solcelle planer.

De var stadig ikke interesseret i et ejerskab – eller del af, men kunne være interesseret i en aftale om levering af strøm – en PP løsning – hvilket vi ikke er afvisende over for, i form af en kontrakt, hvis dette er økonomisk attraktiv for begge parter.

Det at de klart udtrykte, at de ikke ville investere i solceller, men var interesseret i at aftage strøm fra anlægget incl. CO₂ rettigheder i en form af en kontrakt, passer os fint, -- men lovgivning kan ændre meget --

Det at afsætte strømmen til nærområdet er efter vores opfattelse en logisk tanke – herved undgår man at belaste elnettet unødigt med lang transport fra produktion til forbrugsstedet.

Om det, at der er kort afstand fra produktion til forbrugssted tilgodeses i økonomisk sammenhæng, er noget mere uklart.

Lovgivning og udformning af tariffer tilskynder ikke just til at fremme afsætning i nærområdet.

Og dog – i forskellige sammenhænge foregår der drøftelse om ændring af tarifferne, så der tilskyndes til at have så kort afstand fra produktion til forbrug som muligt, så man undgår udbygning af elnettet.

De drøftelser som pågår, har til hensigt at minimere udbygningen af elnettet ved, -- at man graderer og opdeler elnettet i forskellige klasser, f. eks. 400 v, 15 kv. Og 60 kv. nettet. De to første tilhører elforsyningen og sidste ejes af Energi-Net – statselskab --.

Hensigten er at animere til så kort afstand fra produktion til forbrug med et økonomiske argument ved, -- at tarifferne afspejler de reelle omkostninger ved benyttelse af nettet, hvilket gerne skulle vise sig i en lavere omkostning i transport på 400 v nettet, som hvis man skal op og bruge f. eks. 60 kv. nettet.

Et sådant tiltag om graduering af tarifferne, vil uvægerligt animere til en øget interesse for aftag i nærområdet, hvilket igen vil styrke interessen for PP løsninger.

Men da det er pågående forhandlinger, så ved man jo ikke hvad resultat man får, men sandsynligheden for løsninger er forholdsvis høj, -- hvis ikke der findes en model der tilgodeser kortest mulig afstand fra produktion til forbrug, vil der skulle imødeses meget voldsomme udgifter til net udbygning fremover, med det til følge, -- at nuværende tariffer vil stige yderligere.

En PP løsning sammen med en differenceret tarif betaling vil tilgodese de fleste forhold til gunst for både investor og forbruger for nuværende, -- men ganske givet findes der forhold derude, som både vil være med og imod os og som mangler at blive afdækket.

En anden væsentlig faktor i vores sammenhæng er, at hvis anlægget kan tilkobles elnettet som et hybrid anlæg, -- nærmere omtalt i seneste ansøgning --, dette vil i al sin enkelthed unødvendiggøre en udbygning af elnettet -- og kæder man så dette sammen med en PP løsning og en afstemning af tarifferne i forhold til benyttelse af nettet, så kan det kun være til fordel for alle.

Nextam Aps

v. Anders Matzen